

δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν κυροῦ Φραγγοῦλη τοῦ Βενέρη, κυροῦ Μιχέλη Τζῶν καὶ τοῦ κυροῦ Γάσπαρι Σουπεράντζιω καὶ κυροῦ Ἰακώβου τοῦ Δελφίν †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Origin. membr. tabularii Veneti. A tergo: ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑξακισχλιοστῷ ἑνακοσιοστῷ τριακοστῷ ἑνάτῳ, μηνὶ μαίῳ, ἡμέρᾳ κς' ἰνδ: θ' αἰ παροῦσαι τρέβαι δι' ἑμοῦ Γεωργίου τοῦ Μανικαίτου, βασιλικοῦ νοταρίου βασιλικῆ ἔξουσίᾳ *Aurea bulla avulsa est. Versio latina ad dextram.*

XL. 6945—1436. 30. octobris ind. XIV.

Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis factas in annos quinque.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ αἰ ἀεὶ ἀγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῦρ Φραντζέσκος Φούσκαρις, θεοῦ χάριτι δοῦξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἡμῶν περιφήμῳ πόλει, τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα κῦρ Χριστοφόρον Μαρτζέλον, ἔντιμον καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σύνδικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἔχοντα ἔξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὀρισμὸν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, κατωχυρωμένου βούλλη μολιβδίνῃ μετὰ σχοινίου καναβιτικοῦ δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τριακοστῷ ἕκτῳ, ἰνδικτιῶνος ιδ', ἡμέρᾳ κ' τοῦ ἰουλίου μηνὸς κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ

τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ
 τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ
 ῥηθέντος κουμουνίου ἔτει, μηνί, ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἀνωτέρῳ,
 καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὀμιλίας καὶ τρακταῖσμοὺς γενομένας με-
 ταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδί-
 κου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιάρχου περιφανοῦς, ἡμεῖς Ἰωάννης, ἐν
 Χριστῷ τῷ θεῷ πιστῷ βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Πα-
 λαιολόγος δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονό-
 μων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρχος,
 σύνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ
 δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὅπερ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκα-
 τέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀύξηθη-
 σομένης ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ συνέβημεν ἐπὶ τού-
 τοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέ-
 χρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων
 καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμου-
 νίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένωσιν ἐν
 ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ καὶ ὁμονοίᾳ τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν,
 στηρίζοντες καὶ βεβαιῶντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς
 παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων,
 τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφή-
 σεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεων τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων τε
 καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς
 ἀνωτέρῳ δηλουμέναις ταῖς παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν κα-
 θέστηκε σὺνηθες, μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κα-
 τωτέρῳ γραφησομένων, δηλονότι, ὅτι εἰ καὶ ὁ κῦρ δούξ καὶ τὸ κου-
 μούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν
 τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετικοῖς αὐτῶν ὠνεῖ-
 σθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ
 Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὁ προειρημένος
 κῦρ δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παρούσαν
 κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν
 διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὀδῶ κορτε-
 σίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, ὅτι μὴ ἐλαττω-

μένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἅς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενέτικοι διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὀσπήτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἔστι δῆλον, καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρχιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν, ἧτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἶπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρχια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενέτικοι κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετικοῖς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὀδῶ κourtesίας καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῶρ δοῦξ καὶ τὸ κουμόνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δῆπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν οἰαδῆποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττοῦσθαι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετικῶν, καθὼς ἔστι δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κοροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε σαφές ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σίτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σίτον ἐκεί-

νον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον. πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σίτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιον οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος σαφηνείας τὰττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοείσθω κατὰ τὰ ὄρια τὰ ἀρχῆθεν εἰωθότα. ἔτι ὁ ῥηθῆς ἀποκρισιάριος, σὺνδικας καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι [τι]γὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὁ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τόπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν οὕτω καὶ τοιουτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου, ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάριῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τόπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς

ἔστι δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἀπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν κατὰστάσει, καθὼς ἔστι δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἰκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρα τελευταία τοῦ ὀκτωβρίου, διαιροῦντος τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριακονταδύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἕγγιστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἢ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν καὶ ἰκανοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ ὀκτωβρίου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσομεν καὶ ἀποφλήσομεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετικῶν τοῦ κατὰ καιρὸν εὑρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ὧτινι ἢ οἰστισιν ὁ κύρδουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετικῶν τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ

τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων δηλονότι καὶ φολαττομένων ἀκεραίως
 καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων
 καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἄς ὁ κῦρ δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας
 ἔχουσι καὶ ἔχειν θυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
 ἐν τινὶ συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περί τε
 κεφαλαίου καὶ τόκου καὶ ζημιῶν καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου
 καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπηρωρημένων, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ
 συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ
 νοεῖσθω μηδὲ νοεῖσθαι δύναται διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφω-
 νίαν ὁπωσοῦν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον μὲν οὖν
 ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν
 καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον
 διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμ-
 βόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα
 εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ια' Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου
 ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου
 ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ
 μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετικῶν, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν
 δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἑτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ
 ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κῦρ δουξ καὶ τὸ κουμού-
 νιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ ἐμπε-
 ριεγόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρου-
 μένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἀκεραίως πάντων
 τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἄς ὁ κῦρ δουξ καὶ τὸ κου-
 μούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν περί δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ
 βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαρέτρου ὀνόματι
 τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κῦρ
 δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βα-
 σιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰ-
 ρημένων πέντε χιλιάδων δουκάτων χρυσῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ
 κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ
 βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κῦρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος
 καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ
 τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ κατα-

λύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζη-
 μίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν
 λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετικοῖς καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ
 δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευ-
 θερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελομένους εἰς τὸ διηγε-
 κές εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν
 καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδι-
 κιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομέ-
 νων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν τῶν ὑποτεταγμέ-
 νων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ
 κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς πολίταις Βενετικοῖς
 ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ
 δσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βα-
 σιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ θεοῦ τῆς
 βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημέ-
 νου ἀποκρισιάρτου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ
 εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ
 λαμβάνουσι τέλος, ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς
 τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς
 καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν
 καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ
 τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμ-
 φωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν
 πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας
 τὰς ὅπωςδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς
 προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετικῶν, εἴτε παρ'
 οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων, προνοητῶν, ῥεκτόρων καὶ πάντων
 ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ
 Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν
 συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἔστωσαν καθόλου ἀπο-
 λελομένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ
 διηγεκές ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δουκαν καὶ τὸ κουμου-
 νιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς
 ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὅπωςδήποτε

ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπ-
 ενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον
 ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προεῖρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων
 τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς.
 περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ
 παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος
 χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμένῃ. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς
 παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὡσὶ τινα συμβόλαια καὶ
 συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς
 Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ καὶ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασι-
 λείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετικοῖς τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ
 πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμονίῳ Βενετίας, ἢ ἀνάπαλιν Βε-
 νετικοὶ τινες ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μονίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμέ-
 νοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδήποτε, ἔσονται
 ἀφειμένα ἢ ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον
 νοείσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρε-
 βῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ
 κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμονίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι
 χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφει-
 λόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοῖς καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευ-
 θετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως καὶ νῦν
 ὀφείλομεν καὶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνή-
 σονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆποτε
 Βενετικῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κου-
 μονίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσιν δὴ Ῥωμαίοις ὁ κῦρ
 δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ ῥέκτωρ καὶ οἱ
 ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὅπουδή-
 ποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς
 πρότερον ἠγείχοντο, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων αἰεὶ καὶ
 τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστά-
 σεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ
 ταχθεισῶν, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων
 τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας ἢ ἀφέ-

σεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοεῖσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἄπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου καὶ αὐτὸς ὁ κῦρ ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπιτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῶν προειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὁμόσαμεν καὶ ὑπεσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀπυπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἔν τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρέπῃ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτία ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοσχῇ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετάξαμεν γράμματιν ἑλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς βασιλικῆς νοταρίου Γεωργίου τοῦ Μανικαῖτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Νικολάου Γιράρντου τοῦ ἀπὸ Βενετίας ποτὲ Γιράρντου καὶ βασιλικῆς ἐξουσίας νοταρίου καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ ἀπληρωμένη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ὡς τῇ προειρημένῃ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἑτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου καὶ συνδίκου, βούλλῃ ἀκρίνῃ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰκόνας ἐντετυπωμένης. Ἄ δὲ πάντα

καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ λς', ἰνδικτιῶνος ιδ' *) κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ςϞμέ' ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἀνωτέρῳ γεγραμμένῃ, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρῳ γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιωθέντων, τοῦ τε περιποθήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ αὐτῆς κυροῦ Λουκά διερμηνευτοῦ τοῦ Νοταρᾶ, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν κυροῦ Φραγγούλη τοῦ Βενέρη, κυροῦ Ἰακώβου τοῦ Μαντουαρίου καὶ κυροῦ Δομένικου ντὲ Κᾶ ντὲ Πέζιγω **) †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Origin. membr. tabularii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, quae suspensa erat serico rubro, avulsa est.

XLI. 6947 (1439) mense augusto ind. II.

Imperator Ioannes Palacologus concedit Florentinis ius creandi notarios imperiales.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ ἀεὶ αὐγουστος. καὶ πᾶσι μὲν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις οὖσι καὶ λόγῳ χρωμένοις τὸ τοὺς ὁμογενεῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εὐεργετεῖν οἰκεῖον δῆπουθεν ὁμοῦ καὶ προσηκόν τῆν τῶν* ἀπάντων ἐντεῦθεν ἐπισπωμένοις ἀγάπην, δωρουμένοις τε καὶ λαμβάνουσι ἐν τῷ μέρει· τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ τό τε περὶ τὸ θεῖον σώζοιτ' ἂν σέβας καὶ τὸ πρὸς τοὺς ὁμοφύλους κοινωνικὸν καὶ φιλάνθρωπον, μάλιστα δὲ γε καὶ κυριώτατα τὸ τοιοῦτον βασιλεῦσιν ἀνήκει χρῆμα βασιλείας ὃν ἰδιαίτατον· οὐδὲν γὰρ τῶν ὄλων τοσοῦτῳ τὸν βασιλέα κοσμεῖ, ὅσῳ τὸ πρὸς πάντας εὐμενὲς καὶ φιλόδωρον· οὐ μόνον γὰρ διὰ τούτων θεὸν κατὰ τὸ δυνατόν μιμούμενος φαίνεται, πᾶσι προσηγῶς ὑπανοίγων τὰ ὦτα καὶ δαφιλῶς ἐπαρκῶν

*) In margine additum est: ἡμέρα ε' νοεμβρίου.

**) Haec habet textus graecus, emendandus e versione latina: Iacobo Badoerio (Badoer) et Dominicho de Cà de Pexaro (Pesaro).

ταῖς τῶν δεομένων αἰτήσεις καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ βασιλείῳ λαμπηδόνι τοὺς εὐεργετούμενους καταφαιδρύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἄλλων εὐνοϊαν ἑαυτῷ εἰσποιεῖται καὶ σώζει τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ καὶ χορηγηθὲν ἐκ θεοῦ σχῆμα τῆς βασιλείας· προκείσθαι γὰρ ἀνάγκη τοὺς βασιλέας κοινὸν ἀγαθόν, οἷόν τινα μίαν ἀπάντων ἀνθρώπων ψυχὴν, μᾶλλον δ' εἰπεῖν, καθάπερ τινὰς ἐπιτρόπους καὶ κηδεμόνας τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, θεοῦ καὶ τῆς ἀοράτου καὶ ὑψηλῆς ἐκείνου προνοίας ὑπηρέτας καὶ μάρτυρας. τῆς δὲ τοιαύτης γνώμης αὐτῶν καὶ τοῦ βούλεσθαι σώζειν τόδε τὸ σχῆμα ἀκέραιον οὐκ ἂν ἔχοι ἐναργέστερον ἐκφῆναι σημεῖον τοῦ μὴ μόνον κατανεύειν ἐτοιμῶς τοῖς αἰτούσαι τὰ δίκαια, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν μηδένων αἰτούντων προθύμους εἶναι περὶ τὰς εὐσχήμονας δωρεὰς, ἐκάστου τιμῶντας τὴν ἀρετὴν καὶ δωρεαῖς προβιβάζοντας εὐπρεπέσιν· ὅσῳ γὰρ διὰ τῶν χορηγουμένων ὅπ' αὐτῶν δωρεῶν τοῖς ἄλλοις συγκαταβαίνοντες ὕμιλοῦσι, τοσοῦτ' ἄλλοις μάλιστα τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα μεγαλύνουσι, πηγὴν καὶ κοινὸν πρυτανεῖον ἐνδεικνύοντες αὐτὴν καὶ πάσης ἐπιγείου ἀρχῆς ἀκρόωριαν.

Διὰ δὴ ταῦτα ἀποβλέψασα ἡ βασιλεῖα μου πρὸς τὴν ἐπιφανῆ τῆς μεγαλοπρεποῦς πόλεως Φλωρεντίας κοινότητα καὶ ἣν κέκτηνται ἀρετὴν καὶ περὶ τὰ καλὰ καὶ γενναῖα μεγαλοπρέπειαν καὶ ὅσον δόξης ἀντιποιοῦνται καὶ δικαιοσύνης καὶ ἐν πᾶσιν ὀρθότητος, καὶ βουλομένη ταύτην ὅσον ἔνεστιν ἐξᾶραι τε καὶ τιμῆσαι καὶ βασιλικαῖς κατακοσμησαὶ δωρεαῖς καὶ διὰ τὰ προειρημένα μὲν, ἔτι δὲ καὶ δι' ἣν περὶ ἡμᾶς ἅμα καὶ τὰ ἡμέτερα ἐνεδείξαντο σπουδὴν, θεραπείαν, πίστιν καὶ ἐπιμέλειαν ἐν τῇ παρουσίᾳ τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τήνδε τὴν μεγαλοπρεπῆ πόλιν αὐτῶν ἐπιδημίᾳ διὰ τὴν συγκρότησιν καὶ προβιβασμὸν τῆς ἱεράς καὶ ἀγίας οἰκουμενικῆς συνόδου, ἤδη ἐπιχορηγεῖ αὐτοῖς τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτῆς, δι' οὗ καὶ διορίζεται, δωρεῖται τε καὶ ἐπιβραβεύει, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διαπαντός καὶ διηνεκῶς ὁ ἐπιφανῆς χορὸς τῶν ἐννέα τῆς πρώτης καὶ κορυφαίας παρ' αὐτοῖς τάξεως, τουτέστιν ὁ σημαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ λοιποὶ ὀκτώ, οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν, οἱ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐσόμενοι συνημμένως τε καὶ ὁμοῦ, παρ' ὅσον ἂν χρόνον ἐν τῇ προρρηθείσῃ διαμείνωσιν ἀρχῇ καὶ ἀξίᾳ καὶ οὐ περαιτέρω, ἔχωσιν ἄδειαν πλήρη καὶ ἐξουσίαν ἐντελή τοῦ ποιεῖν, προχειρίζεσθαι καὶ συνιστᾶν νοταρίους ἢ τ' οὖν ταβουλλαρίους ἰκα-

νοὺς ὄντας ἐπὶ τούτῳ καὶ εἰδότες γράμματα, οὓς ὁμοῦ τε πάντας
 καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον αὐτῶν προσδέξονται καὶ προβιβάσουσι τῇ εἰρημένῃ
 τῆς νοταρικῆς ἢτ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίᾳ κατακοσμήσαντες,
 ἐξητακότες πρότερον τὸν βίον αὐτῶν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα ἀκριβῶς καὶ
 κρίναντες ἱκανοὺς τῶν τοιούτων ὑποδοχεῖς τε καὶ λειτουργοὺς, ἀφ'
 ὧν καὶ λήφονται ὄρκον σωματικὸν καὶ ὑπόσχεσιν, ὥστε πανταχοῦ
 πιστοὺς εἶναι τῇ βασιλείᾳ [μου] καὶ τὴν εἰρημένην τῆς νοταρικῆς
 ἢτ' οὖν ταβουλλαρικῆς λειτουργίαν ἐν πᾶσι τοῖς συμβολαίοις καὶ συν-
 ἀλλάγμασι τοῖς ὑπ' αὐτῶν γενησομένοις πιστῶς ἐνεργεῖν καὶ ὀρθῶς
 καὶ ἀνευ δόλου, σκευωρίας ἢ ἀπάτης μετέναι, καθαρῶς τε καὶ εὐ-
 λικρινῶς διοικεῖν. τούτοις οἱ εἰρημένοι ἐπιφανεῖς ἄνδρες, ὃ τε ση-
 μαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ἐνθήσουσι καὶ
 ἐγχειρήσουσιν ἄδειαν πληρεστάτην καὶ ἐξουσίαν ἐντελῆ τοῦ ποιεῖν
 γράμματα, συμβόλαια συντιθέμενα παντοῖα καὶ συγγραφὰς, συναλλάγ-
 ματὰ τε καὶ διαθήκας καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ τῇ εἰρημένῃ ὑπηρεσίᾳ
 κατὰ νόμους ἀνήκοντα καὶ κατὰ τὰ τῶν πόλεων ἔθιμα, ἐν αἷς συν-
 αναστραφήσονται, ποιεῖν, ὑπαγορεύειν, γράφειν, πληροῦν, συντιθέμενα
 τε καὶ ἐκτιθέμενα καὶ βασιλικῇ διαβεβαιούν καὶ ἐμπεδοῦν ἐξουσίᾳ.
 ἔτι ἡ βασιλεία μου δωρεῖται τοῖς προρρηθεῖσιν ἐπιφανέσιν ἀνδράσι,
 τῷ τε σημαιοφόρῳ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῖς πρώτοις τῶν τεχνῶν
 τοῖς εἰς τὸ μέλλον κατὰ καιροὺς ἐσομένοις, χορηγεῖ τε καὶ ἐπιβρα-
 βεύει, ἵνα τῇ αὐτῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἔχωσιν ἄδειαν τοὺς νόθους καὶ
 ἐξ ἀθεμίτου προελθόντος μίξεως κοινῇ καὶ διηρημένως, ζώντων ἢ
 καὶ θανόντων τῶν γονέων αὐτῶν, νομίμους καὶ γνησίους ποιεῖν καὶ
 ἐπὶ πάντα τὰ τῶν γνησίων καὶ νομίμων δίκαια καὶ προνόμια ἀπο-
 καθιστᾶν καὶ ἐπανάγειν πᾶσαν αὐτοῖς ἀπαλείφοντες τὴν ἀπὸ γεννή-
 σεως κληῖδα καὶ ἐπανάγοντες αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἐκ διαδοχῆς δι-
 καία καὶ τὰ ἐξ ἀδιαθέτου, εἰς τε πάσας τὰς τιμὰς καὶ ἀξίας, αἷς
 δύναιντ' ἂν χρῆσθαι καὶ ὧν ἀπολαύοιεν οἱ γνήσιοι καὶ ἀπὸ νομίμων
 προελθόντες γάμων καὶ θεμιτῶν ὑπεξαίρομεν δὲ καὶ νοεῖσθαι οὐ θέλο-
 μεν ἐν τούτοις τὰ τῶν ἀθέμετων νόθα τὰ μὴ νομίμως καὶ γνησίως ἐξ
 αὐτῶν προελθόντα, ὡσαύτως καὶ τὰ νόθα τῶν παρόντων καὶ κομήτων
 καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν. ἔτι διορίζεται ἡ βασιλεία μου,
 ἵνα ὅσους ἂν καὶ οἷους, ὡς προείρηται, νόθους ὄντας καὶ ἀθεμίτως
 προαχθέντας ἐπὶ τὸν βίον τῇ διὰ τῶν παρόντων χορηγηθείσῃ ἐξου-

σία οί προρρηθέντες ἐπιφανείς ἄνδρες νομίμους καταστήσωσι καὶ
 γνησίους, οὕτω νοῶνται καὶ ὡσι νόμιμοί τε καὶ γνήσιοι καὶ τῆς
 τοιαύτης ἀπολαύωσι γνησιότητος, ὥστε μηδένα τρόπον ἀπὸ τούτων
 ἐγγίνεσθαι πρόκριμα τοῖς τῶν γνησίων καὶ κυρίως νομίμων δικαίοις,
 μήτε παραβλάπτεσθαι τὰς τούτων ἐλευθερίας ἐν τε κληρονομίαις
 καὶ διαδοχαῖς καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀπὸ τῶν κληρονομιῶν καὶ διαδο-
 χῶν κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διανομαῖς. τῇ γοῦν ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ
 παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου ἔξουσιν ἀπὸ τοῦ
 νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διαπαντός καὶ διηνεκῶς ὁ προειρημένος ἐπιφα-
 νῆς χορὸς τῶν ἐννέα τῆς πρώτης καὶ κορυφαίας παρ' αὐτοῖς τάξεως,
 τουτέστιν ὁ σημαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ λοιποὶ
 ὀκτώ, οἱ πρώτοι δηλαδὴ τῶν τεχνῶν, οἱ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς
 ἐσόμενοι συνημμένως τε καὶ ὁμοῦ, παρ' ὅσον ἂν χρόνον ἐν τῇ προρ-
 ρηθείᾳ διαμείνωσιν ἀρχῇ καὶ ἀξίᾳ καὶ οὐ περαιτέρω, πλήρη ἄδειαν
 καὶ ἐντελῆ ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖν, προχειρίζεσθαι καὶ συνιστᾶν νοτα-
 ρίους ἢτ' οὖν ταβουλλαρίους ἱκανοὺς ὄντας ἐπὶ τούτῳ καὶ εἰδότας
 γράμματα, οὓς ὁμοῦ τε πάντας καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον αὐτῶν προσδέξον-
 ται καὶ προβιάσουσι τῇ εἰρημένῃ τῆς νοταρικῆς ἢτ' οὖν ταβουλλα-
 ρικῆς λειτουργίᾳ κατακοσμήσαντες ἐξητακότες πρότερον τὸν βίον
 αὐτῶν καὶ τὸ ἐπιτήδεσμα ἀκριβῶς καὶ κρίναντες ἱκανοὺς τῶν τοιού-
 των ὑποδοχεῖς τε καὶ λειτουργοὺς, ἀφ' ὧν καὶ λήφονται ὄρκον σω-
 ματικὸν καὶ ὑπόσχεσιν, ὥστε πανταχοῦ πιστοὺς εἶναι τῇ βασιλείᾳ
 [μου] καὶ τὴν εἰρημένην τῆς νοταρικῆς ἢτ' οὖν ταβουλλαρικῆς λει-
 τουργίαν ἐν πᾶσι τοῖς συμβολαίοις καὶ συναλλάγμασι τοῖς ὑπ' αὐ-
 τῶν γενησομένοις πιστῶς ἐνεργεῖν καὶ ὀρθῶς καὶ ἄνευ δόλου καὶ
 σκευωρίας ἢ ἀπάτης μετιέναι, καθαρῶς τε καὶ εἰλικρινῶς διοικεῖν.
 τούτοις οἱ εἰρημένοι ἐπιφανεῖς ἄνδρες, ὃ τε σημαιοφόρος τῆς δικαιο-
 σύνης καὶ οἱ πρώτοι τῶν τεχνῶν ἐνθήσουσι καὶ ἐγχειρήσουσι ἄδειαν
 πληρεστάτην καὶ ἐξουσίαν ἐντελῆ τοῦ ποιεῖν γράμματα, συμβόλαια
 συντιθέναι παντοῖα καὶ συγγραφὰς, συναλλάγματά τε καὶ διαθήκας
 καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ τῇ εἰρημένῃ ὀπηρεσίᾳ κατὰ νόμους ἀνήκοντα
 καὶ κατὰ τὰ τῶν πόλεων ἔθιμα, ἐν αἷς συναστραφήσονται, ποιεῖν,
 ὑπαγορεύειν, γράφειν, πληροῦν, συντιθέναι τε καὶ ἐκτιθέναι καὶ βα-
 σιλικῇ διαβεβαιούν καὶ ἐμπεδοῦν ἐξουσίᾳ. ἔτι ἡ βασιλεία μου δωρεῖ-
 ται τοῖς προρρηθείσιν ἐπιφανέσιν ἀνδράσι, τῷ τε σημαιοφόρῳ τῆς

δικαιοσύνης καὶ τοῖς πρώτοις τῶν τεχνῶν τοῖς εἰς τὸ μέλλον κατὰ καιροῦς ἐσομένοις, χορηγεῖ τε καὶ ἐπιβραβεύει, ἵνα τῇ αὐτῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἔχωσιν ἄδειαν τοὺς νόθους καὶ ἐξ ἀθεμίτου προελθόντας μίξεως κοινῇ καὶ διηρημένως, ζώντων ἢ καὶ θανόντων τῶν γονέων αὐτῶν, νομίμους καὶ γνησίους ποιεῖν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τῶν γνησίων δίκαια καὶ προνόμια ἀποκαθιστᾶν καὶ ἐπανάγειν, πᾶσαν αὐτοῖς ἀπαλείφοντες τὴν ἀπὸ γεννήσεως κηλίδα καὶ ἐπανάγοντες αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἐκ διαδοχῆς δίκαια καὶ τὰ ἐξ ἀδιαθέτου, εἰς τε πάσας τὰς τιμὰς καὶ ἀξίας, αἷς δύναιτ' ἂν χρῆσθαι καὶ ὧν ἀπολαύοιεν οἱ γνησίοι καὶ ἀπὸ νομίμων προελθόντες γάμων καὶ θεμιτῶν, ὑπεξαίρομεν δὲ καὶ νοεῖσθαι οὐ θέλομεν ἐν τούτοις τὰ τῶν αὐθεντῶν νόθα τὰ μὴ νομίμως καὶ γνησίως ἐξ αὐτῶν προελθόντα, ὡσαύτως καὶ τὰ νόθα τῶν μπαρόνων καὶ κομήτων καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν. ἔτι διορίζεται ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὅσους ἂν καὶ οἷους, ὡς προεῖρηται, νόθους ζῆντας καὶ ἀθεμίτως προαχθέντας ἐπὶ τὸν βίον τῇ διὰ τῶν παρόντων χορηγηθείσῃ ἐξουσίᾳ οἱ προρρηθέντες ἐπιφανεῖς ἄνδρες νομίμους καταστήσωσι καὶ γνησίους, οὕτω νοῶνται καὶ ὡς νόμιμοί τε καὶ γνήσιοι καὶ τῆς τοιαύτης ἀπολαύουσι γνησιότητος, ὥστε μηδένα τρόπον ἀπὸ τούτων ἐγγίγνεσθαι πρόκριμα τοῖς τῶν γνησίων καὶ κυρίως νομίμων δικαίοις, μήτε παραβλάπτεσθαι τὰς τούτων ἐλευθερίας ἐν τε κληρονομίαις καὶ διαδοχαῖς ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀπὸ τῶν κληρονομιῶν καὶ διαδοχῶν κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διανομαῖς. εἰς οὖν τὴν περὶ τούτων δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο πρὸς τοὺς προρρηθέντας ἐπιφανεῖς ἄνδρας, τὸν τε ἐσόμενον κατὰ διαδοχὴν τῆς δικαιοσύνης σημαιοφόρον καὶ τοὺς πρώτους τῶν τεχνῶν καὶ ὁ παρῶν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεῖς αὐτοῖς κατὰ μῆνα αὐγούστου τῆς νῦν τρεχούσης δευτέρας ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑννακισιοστοῦ τεσσαρακισιοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος.

Orig. membr. tabularii Florentini cum aurea bulla suspensa serico violaceo: in parte adverso imago Christi cum literis IC XC; in parte aversa imago imperatoris cum eius nomine.

XLII. 6947 (1439) mense augusto ind. II.

Imperator Ioannes Palaeologus transfert in Florentinos iura, privilegia et loca, quae Pisani olim possidebant Constantinopoli.

† Τὸ ταῖς εὐνοίαις καὶ ταῖς χρηστότησι πάντας, εἰ οἶόν τε ἐστι, τοὺς ἀνθρώπους μὴ κατ' ἄνδρα μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ πόλεις δεξιούσθαι τε καὶ προσάγεσθαι βασιλικὸς ἀπαιτεῖται νόμος τοὺς εἰς τοῦτο σχήματος ὑπὸ θεοῦ καθεστῶτας· κοινὸν γὰρ ἀγαθὸν ἀνάγκη προκείσθαι τοῦς βασιλέας, οἶόν τινα μίαν ψυχὴν ἀπάντων ἀνθρώπων, μᾶλλον δ' εἰπεῖν, καθάπερ τινὰς ἐπιτρόπους τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, θεοῦ καὶ τῆς ἀοράτου καὶ ὑψηλῆς ἐκείνου προνοίας ὑπηρέτας καὶ μάρτυρας· τῆς δὲ τοιαύτης γνώμης αὐτῶν καὶ τοῦ τουνονι τὸν νόμον σώζειν ἀκίνηταν, οὐκ ἂν ἔχοι ἐναργέστερον ἐκφῆναι σημεῖον τοῦ κατανεύειν ἐτοίμως τοῖς αἰτούσι τὰ δίκαια καὶ προθύμους εἶναι περὶ τὰς εὐοχήμενας δωρεάς· οὐδὲν γὰρ τῶν ὅλων τοσοῦτον τὸν βασιλέα κοσμεῖ, ὅσον τὸ πρὸς πάντας εὐμενὲς καὶ φιλόδωρον, οὐ μόνον γὰρ διὰ τούτων θεὸν κατὰ τὸ δυνατόν μιμούμενος φαίνεται, πᾶσι προσηνῶς ὑπανοίγων τὰ ὦτα καὶ δαφιλῶς ἐπαρκῶν ταῖς τῶν δεομένων αἰτήσεσι, τῇ τε παρ' αὐτοῦ βασιλείῃ λαμπηδόνι τοὺς ἐργετούμενους καταφαιδρύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν τούτων εὐνοϊαν ἑαυτῷ εἰσποιεῖται, καὶ ὅσῳ διὰ τῶν χορηγουμένων ὑπ' αὐτοῦ δωρεῶν τοῖς ἄλλοις συγκαταβαίνει καὶ ὁμιλεῖ, τοσοῦτῳ μάλιστα δι' αὐτῶν τὸ τῆς βασιλείας ἐξαίρει ἀξίωμα, ἐπὶ τε τὸ ἐξουχώτατον καθιδρύων, πηγὴν τε καὶ πρυτανεῖον κοινὸν ἀποδεικνύων τῶν χαρισμάτων, πάσης τε ἀρχῆς ἐπιγείου ἀκρόρειαν. διὰ δὲ ταῦτα, ἐπεὶ οἱ ἐπιφανεῖς ἄρχοντες τῆς μεγαλοπρεποῦς πόλεως Φλωρεντίας, ὁ σηματοφόρος δηλαδὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ὀνόματι καὶ δικαίῳ πάσης τῆς πολιτείας καὶ τοῦ δήμου τῆς εἰρημένης πόλεως Φλωρεντίας ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου, ἵνα δωρεὰ ἡμετέρα βασιλικῇ τιμήσωμεν αὐτοὺς καὶ παράσχωμεν αὐτοῖς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας τινὰς ἐν τῇ θεοφρουρήτῳ, θεοδοξάστῳ βασιλίδι πόλει ἡμῶν, τῇ Κωνσταντινούπολει, εἰς τιμὴν, περίθαλψιν, ἀσφάλειάν τε καὶ ὑποδοχὴν τῶν πραγματευτῶν αὐτῶν, τῶν τε πολιτῶν καὶ ὑπηκόων αὐτῶν, ἤδη ἡ βασιλεία μου καθόλου μὲν διὰ τὰ προειρημένα, ἰδίως δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὸ τοῦ τρόπου φιλάληθες, (τοὺς γὰρ τοιοῦτους ἡ

βασιλεία μου ἀποδέχεται καὶ ἐκ παντὸς τρόπου περιθάλλειν ἐφίε-
 ται), καὶ δι' ἣν ἐνεδείξαντο περὶ τὴν βασιλείαν μου πίστιν, ἀγάπην
 καὶ εὐνοίαν καὶ πρότερον μὲν, μάλιστα δὲ ἐξότου σωματικῶς ἐπεδή-
 μησεν ἐπὶ τήνδε τὴν περιφανῆ πόλιν αὐτῶν, τὴν Φλωρεντίαν, διὰ τὴν
 συγκρότησιν καὶ προβίβασιν τῆς ἱεράς καὶ ἁγίας τῆσδε συνόδου καὶ
 οἰκουμένης, (πολλὴν γὰρ περὶ ἡμᾶς καὶ περὶ τὰ ἡμέτερα πάντα
 ἐνεδείξαντο θεραπείαν, ἀγάπην, σπουδὴν, τιμὴν τε καὶ εὐνοίαν), εὐ-
 μενῶς ὑπεδέξατο τούτους καὶ ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῶν ἐπένευσεν ἰλα-
 ρῶς. καὶ ἐπειδὴ οἱ προειρημένοι περιφανεῖς ἄρχοντες, ὃ τε σημαιοφό-
 ρος τῆς δικαιοσύνης καὶ οἱ πρῶτοι τῶν τεχνῶν ὀνόματι καὶ δικαίῳ
 πάσης τῆς μεγαλοπρεποῦς κοινότητος καὶ τοῦ δήμου τῆς Φλωρεντίας
 ἐζήτησαν, ἵνα εὐεργετήσωμεν πρὸς αὐτοὺς τὸν ναὸν τοῦ μακαρίτου
 Πέτρου τοῦ ἀποστόλου τὸν ὄντα ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφυλάκτῳ βα-
 σιλίδι πόλει ἡμῶν, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὅς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων,
 καὶ χρῶνται αὐτῷ κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔχοντες ἄδειαν ἀνανεοῦν
 αὐτὸν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βούλησιν, σωζομένου μέντοι
 καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτοῦ σχήματος. ἔτι ἵνα ἔχωσι τὴν
 λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων Πισσαίων, ἐν ἣ ὀφείλου-
 σιν ἀνιστᾶν φλάμουλον τῆς εἰρημένης κοινότητος, καὶ ἔχωσι καὶ
 κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγηται καὶ πέμπῃ ἐπ' αὐτοῖς ἡ εἰρημένη περι-
 φανῆς κοινότης, ἔχοντα ἄδειαν κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν
 τόπον τῶν ἄλλων κούνσουλων τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασι-
 λείας μου τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν,
 [ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι παιδεύειν], ἣν αὐτοὶ οἰκοδο-
 μήσουσι σύνεγγυς τῆς λόντζας αὐτῶν. καὶ ἐάν ποτε συμβῆ ἀποθανεῖν
 τὸν τοιοῦτον κούνσουλον, ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας οἱ εἰρημένοι πραγματευ-
 ταὶ ἐκλέγεσθαι καὶ ἀποκαθιστᾶν ἕνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μα-
 θοῦσα ἡ προειρημένη περιφανῆς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον
 ἔτι ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου, ἵνα δωρήσῃται αὐτοῖς καὶ εὐεργε-
 τήσῃ ἀτέλειάν τινα καὶ ἐλευθερίαν τοῦ συνήθους καὶ νενομισμένου
 κομμερκίου. ἔτι ἵνα ἔχωσιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκήματα
 ἢ ἀνοικοδομήσαι ἀναλώμασιν ἰδίοις ἐν τῇ προειρημένῃ θεοδοξάστῳ
 καὶ θεοφρουρήτῳ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει,
 ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ ὑποδοχῆς τῶν πολιτῶν καὶ πραγματευτῶν
 αὐτῶν τῶν ἐκείσε κατὰ κατὰ εὐρισκομένων, καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις,

ἵνα ἔχωσι τάλβρον κονδούκτον πλήρες καὶ διηγεκῆς οἱ ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐτῶν ἀπὸ παντός συμπτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ βλάβης τινός, ἐάν ποτε συμβῆ γενέσθαι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρημένης κοινότητος. ἡ βασιλεία μου εὐμενῶς ταῦτα πάντα προσδεξαμένη καὶ ἐπινεύσασα, τὸν παρὼντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτοῖς ἐπιχορηγῆι καὶ ἐπιβραβεύει, δι' οὗ εὐδοκεῖ, προσιάσσει, θεσπίζει καὶ διορίζεται, ἵνα ἡ προειρημένη περιφανῆς κοινότης τῆς Φλωρεντίας ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἔχη ἄδειαν διὰ τῶν πολιτῶν καὶ ὑπηκόων αὐτῶν τῶν ἐν τῇ θεοφρουρητῶ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐσομένων χρῆσθαι καὶ νέμεσθαι τὸν ἱερόν ναόν τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, ὅς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων, κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἔχοντες ἄδειαν ἀνανεοῦν αὐτὸν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βούλησιν, σωζομένου μέντοι καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτοῦ σχήματος. ἔτι ἵνα ἔχωσι τὴν λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων Πισσαίων, ἐν ἣ ὀφείλουσιν ἀνιστᾶν φλόμουλα δύο, πρῶτον μὲν τῆς βασιλείας μου, εἶτα τῆς εἰρημένης περιφανοῦς κοινότητος, καὶ ἔχωσι καὶ κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγηται καὶ πέμπη ἐπ' αὐτοῖς ἡ εἰρημένη περιφανῆς κοινότης ὄντα αὐτόχθονα Φλωρεντινον καὶ ἔχοντα ἄδειαν κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἄλλων κουνσούλων τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν, ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι παιδεύειν, ἦντινα φυλακὴν αὐτοῖ οἰκοδομήσουσι σύνεγγυος τῆς εἰρημένης λόντζας αὐτῶν. καὶ ἐάν ποτε συμβῆ ἀποθάνειν τὸν τοιοῦτον κούνσουλον, ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας οἱ εἰρημένοι πραγματευταὶ ἐκλέγεσθαι καὶ ἀποκαθιστᾶν ἕνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μαθοῦσα ἡ προειρημένη περιφανῆς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον. ἔτι ἵνα ἀπὸ τοῦ συνήθους καὶ νενομισμένου μεγάλου καὶ καθολικοῦ κομμερκίου ἔχωσιν εὐεργεσίαν καὶ δωρεὰν δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, καίτοι γε δυσχερείας οὐ μικρᾶς ἐνούσης τῷ πράγματι διὰ τὴν γενομένην ἐντεῦθεν μείωσιν ἐν τοῖς βασιλικοῖς εἰσοδήμασιν· οὐ γὰρ εἴωθε τὰ τοιαῦτα ῥαδίως παραχωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἵνα κὰν τούτῳ ὡς κὰν τοῖς ἄλλοις ἡ προειρημένη μεγαλοπρεπῆς τῆς Φλωρεντίας κοινότης εἰδῆ, πόσον ἡ βασιλεία μου ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῆς κατὰ τε τὸ ἐγγωροῦν ἱκανοποιῆσαι ζητεῖ, πᾶσαν ἄλλην παρορῶσα δυσχέρειαν καὶ ταύτην τὴν δωρεὰν

ποιεῖται ἀσμένως αὐτῇ, ὡς προεῖρηται. ἔτι ἵνα ἔχωσιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκήματα τρία ἢ ἀναλώμασιν ἰδίοις ἀνοικοδομη-
 ται ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφρουρήτῃ καὶ θεοδοξάστῃ πόλει τῆς βα-
 σιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ ὑποδοχῆς
 τῶν πολιτῶν καὶ πραγματευτῶν αὐτῶν τῶν ἐκεῖσε κατὰ καιροῦς εὐ-
 ρισκομένων. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἄδειαν τοῦ ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδο-
 μῆσαι τὰ εἰρημένα τρία οἰκήματα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου, ὡς
 προεῖρηται, τῇ εἰρημένῃ μεγαλοπρεπεῖ κοινότητι τῆς Φλωρεντίας
 κατὰ τὸ παρὸν, καίπερ ἐν τοῖς τοιούτοις ποιησαμένη καὶ ποιούσα
 δυσχέρειαν, ἵνα μὴ ἐξῆ ξένοις οἰοισδήποτε ἀγοράζειν ἢ ἀνοικοδομεῖν
 οἰκήματα ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταν-
 τινουπόλει, οὐκ ἀποκλείει δὲ εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὴν χρεῖαν μὴ
 θροῦναι ἄδειαν καὶ πλείω τούτων ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδομῆσαι, καθά-
 περ τῇ βασιλείᾳ μου δόξει ἀναγκαῖον ἅμα καὶ προσῆκον. ἔτι ἵνα
 ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔχωσι σάλβον κονδοῦκτον πλήρες καὶ διηνεκὲς οἱ
 ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐτῶν ἀπὸ παντός συμ-
 πτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ βλάβης τινός, ἐάν
 ποτε συμβῆ γενέσθαι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρημένης κοινότητος.
 ταῦτα πάντα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου τῇ προειρημένῃ περιφανεί τῆς
 Φλωρεντίας κοινότητι καὶ προσδιορίζεται, ἵνα τότε ὧσιν ἐνεργὰ καὶ
 ἔχωσι χώραν, ὅταν ἡ προρρηθεῖσα περιφανὴς τῆς Φλωρεντίας κοινό-
 τῆς ποιήσῃ τε καὶ πληρώσῃ, ὅσα ἀνωτέρω διασαφεῖται καὶ περιέχε-
 ται, οἷον ὅταν ἀνεγείρωσι λόντζαν καὶ καταστήσαντες κούνουλον
 στείλωσιν ἐκεῖ κατὰ τὸν διευκρινηθέντα ἀνωτέρω τύπον καὶ τρόπον,
 καὶ τἄλλα πάντα πληρωθῶσιν, ὅσα ἐν ταῖς προειρημέναις αἰτήσεσι
 τε καὶ δωρεαῖς περιέχεται. τῇ γοῦν ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος
 χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου καθέξει καὶ νεμεθήσεται ἡ
 προειρημένη περιφανὴς κοινότης τῆς Φλωρεντίας πάσας τὰς προειρη-
 μένας εὐεργεσίας τῆς βασιλείας μου, ἧγουν ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς
 τὸ ἐξῆς ἔχει ἄδειαν διὰ τῶν πολιτῶν καὶ ὑπηκόων αὐτῆς τῶν ἐν τῇ
 θεοφρουρήτῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐσο-
 μένων χρῆσθαι καὶ νέμεσθαι τὸν ἱερόν ναόν τοῦ μακαρίου Πέτρου
 τοῦ ἀποστόλου, ὃς ἦν ποτε τῶν Πισσαίων, κυρίως καὶ δεσποτικῶς,
 ἔχοντες ἄδειαν ἀναγεῶν αὐτόν καὶ ἀνακτίζειν κατὰ τὴν αὐτῶν βού-
 λησιν, σωζομένου μέντοι καὶ φυλαττομένου τοῦ πρώτου αὐτῇ σχήμα-

τος. ἔτι ἵνα ἔχῃσιν τὴν λόντζαν τὴν γενομένην ποτὲ τῶν εἰρημένων
 Πισσαίων, ἐν ἧ ὑφείλουσιν ἀνιστᾶν φλάμουλα δύο, πρῶτον μὲν τῆς
 βασιλείας μου, εἶτα τῆς εἰρημένης περιφανοῦς κοινότητος, καὶ ἔχῃσιν
 καὶ κούνσουλον, ὃν ἂν ἐκλέγηται καὶ πέμπῃ ἐπ' αὐτοῖς ἢ εἰρημένη
 περιφανῆς κοινότης ὄντα ἀτόχθονα Φλωρεντίνον καὶ ἔχοντα ἄδειαν
 κρίνειν καὶ ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἄλλων κουνσούλων
 τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει,
 καὶ τιθέναι εἰς φυλακὴν ἰδίαν, ὃν ἂν ἀπὸ τοῦ γένους αὐτῶν θέλωσι
 παιδεύειν, ἢ τινὰ φυλακὴν αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι σύνεγγυς τῆς εἰρημέ-
 νης λόντζας αὐτῶν καὶ ἐὰν ποτε συμβῆ ἀποθανεῖν τὸν τοιοῦτον
 κούνσουλον, ἔχῃσιν ἄδειαν οἱ εἰρημένοι πραγματευταὶ ἐκλέγεσθαι
 καὶ ἀποκαθιστᾶν ἓνα ἐκ μέσου αὐτῶν, ἕως ἂν μαθοῦσα ἡ προει-
 ρημένη περιφανῆς κοινότης αὐτῶν ποιήσῃται ἕτερον. ἔτι ἵνα ἀπὸ
 τοῦ συνήθους καὶ νενομισμένου μεγάλου καὶ καθολικοῦ κομμερκίου
 ἔχῃσιν ἐδέργασίαν καὶ δωρεάν δύο εἰς τὰ ἑκατὸν, καίτοι γε δυσχε-
 ρείας οὐ μικρᾶς ἐνούσης τῷ πράγματι διὰ τὴν γιγνομένην ἐντεῦ-
 θεν μείωσιν ἐν τοῖς βασιλικοῖς εἰσοδήμασιν. οὐ γὰρ εἴωθε τὰ τοιαῦ-
 τα ῥαδίως παραχωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἵνα κἂν τούτῳ ὡς κἂν τοῖς
 ἄλλοις ἢ προειρημένη μεγαλοπρεπῆς τῆς Φλωρεντίας κοινότης εἰδῆ,
 πόσον ἢ βασιλεῖα μου ταῖς αἰτήσεσιν αὐτῆς κατὰ γε τὸ ἐγχωροῦν
 ἱκανοποιῆσαι ζητεῖ, πᾶσαν ἄλλην παρορῶσα δυσχέρειαν, καὶ ταύ-
 την τὴν δωρεάν ποιεῖται ἀσμένως αὐτῇ, ὡς προείρηται. ἔτι ἵνα ἔχῃ-
 σιν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ἀγοράσαι οἰκῆματα τρία ἢ ἀναλώμασιν
 ἀνοικοδομῆσαι ἰδίως ἐν τῇ προειρημένῃ θεοφρουρήτῳ καὶ θεοδοξά-
 στῳ πόλει τῆς βασιλείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὲρ ἀναπαύ-
 σεως καὶ ὀποδοχῆς τῶν πολιτῶν καὶ πραγματευτῶν αὐτῶν τῶν
 ἐκείσε κατὰ καιροῦς εὑρισκομένων. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἄδειαν τοῦ
 ἀγοράσαι ἢ ἀνοικοδομῆσαι τὰ εἰρημένα τρία οἰκῆματα δωρεῖται
 ἢ βασιλεῖα μου, ὡς προείρηται, τῇ εἰρημένῃ μεγαλοπρεπεῖ κοινότητι
 τῆς Φλωρεντίας κατὰ τὸ παρὸν, καίπερ ἐν τοῖς τοιούτοις ποιησα-
 μένη καὶ ποιῶσα δυσχέρειαν, ἵνα μὴ ἐξῆ ξένοις οἰοισδήποτε ἀγορά-
 ζεῖν ἢ ἀνοικοδομεῖν οἰκῆματα ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει τῆς βασι-
 λείας μου, τῇ Κωνσταντινουπόλει, οὐκ ἀποκλείει δὲ εἰς τὸ μέλλον
 κατὰ τὴν χρείαν μὴ δοῦναι ἄδειαν καὶ πλείω τούτων ἀγοράσαι ἢ
 ἀνοικοδομῆσαι, καθάπερ δόξει τῇ βασιλεῖα μου ἀναγκαῖον ἄρα καὶ

προσῆκον. ἔτι ἵνα ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔχωσι σάλβον κονδοῦκτον πλη-
ρες καὶ διηνεκὲς οἱ ἐκεῖ ἐλευσόμενοι πραγματευταὶ καὶ πολῖται αὐ-
τῶν ἀπὸ παντὸς συμπτώματος καιρικοῦ, πλὴν μάχης καθολικῆς ἢ
βλάβης τινός, ἐάν ποτε συμβῆ γενέσθαι μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς εἰρη-
μένης κοινότητος. ταῦτα πάντα δωρεῖται ἡ βασιλεία μου τῇ προειρη-
μένη περιφανεί τῆς Φλωρεντίας κοινότητι, καὶ προσδιορίζεται, ἵνα
τότε ὡσιν ἐνεργά καὶ ἔχωσι χώραν, ὅταν ἡ προρρηθεῖσα περιφανῆς
τῆς Φλωρεντίας κοινότης ποιήσῃ τε καὶ πληρώσῃ, ὅσα ἀνωτέρω δια-
σαφεῖται καὶ περιέχεται, ὡς ὅταν ἀναγείρωσι λόντζαν καὶ κατα-
στήσαντες κούνσουλον στείλωσιν ἐκεῖ κατὰ τὸν διευκρινηθέντα ἀνω-
τέρω τύπον καὶ τρόπον καὶ τᾶλλα πάντα πληρωθῶσιν, ὅσα ἐν ταῖς
προειρημέναις αἰτήσεσι τε καὶ δωρεαῖς περιέχεται. καὶ εἰς τὴν περι-
τούτων δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο πρὸς τοὺς περιφανεῖς καὶ
προειρημένους ἄρχοντας, τὸν τε σημαιοφόρον τῆς δικαιοσύνης καὶ
τοὺς πρώτους τῶν τεχνῶν καὶ δι' αὐτῶν πρὸς πᾶσαν τὴν μεγα-
λοπρεπῆ πόλιν καὶ κοινότητα τῆς Φλωρεντίας καὶ ὁ παρῶν χρυ-
σόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα αὐ-
γουστον τῆς νῦν τρεχούσης β' ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιο-
στοῦ ἑννακισιοστοῦ τεσσαρακιστοῦ ἑβδόμου ἕ-
τους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημήνατο
κράτος †.

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

Orig. membr. tabularii Florentini cum aurea bulla suspensa serico
violaceo.

XLIII. Sine anno.

*Demetrius Palaeologus, frater imperatoris Ioannis, per legatum suum Atha-
nasium Lascarin privilegia concedit mercatoribus florentinis in Peloponneso.*

† Ἐπειδήπερ ἡ βασιλικὴ μεγαλειότης τοῦ πανευτυχιστάτου καὶ
πανυψηλοτάτου καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη Ῥωμαίων,
κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ἐπεμφεν ἐμὲ
πρέσβυν εἰς τὰ ἐνταῦθα μέρη τῆς Ἰταλίας, καὶ διωρίσατό μοι, ἵνα
ἔλθω καὶ εἰς τὴν περιφανῆ κοινότητά τῆς Φλωρεντίας καὶ δηλώσω